Statistik och Dataanalys I

Föreläsning 20 - Inferens i linjär regression - konfidensintervall, hypotestest och prediktionsintervall

Oskar Gustafsson

Statistiska institutionen Stockholms universitet

Översikt

- ANMÄL ER TILL TENTAN!
- Konfidensintervall och hypotesttest i enkel regression
- Prediktionsintervall
- Inferens i multipel linjär regression

Standardfel för b₁

Estimatorn för lutningskoefficienten

$$b_1 = \frac{s_{xy}}{s_x^2} = \frac{\mathsf{Cov}(x, y)}{\mathsf{Var}(x)}$$

Hur b_1 varierar mellan olika stickprov:

$$\sigma_{b_1} = SD(b_1) = \frac{\sigma_{\varepsilon}}{s_{\mathsf{x}}\sqrt{n-1}}$$

 σ_{b_1} skattas med standardfelet

$$s_{b_1} = SE(b_1) = \frac{s_e}{s_x \sqrt{n-1}}$$

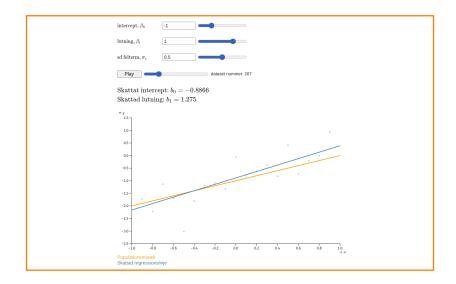
- Formel för $SE(b_0)$ slipper ni på SDA1.
- lifespan data [sd(spending) = 1.097516]

$$s_{b_1} = \frac{1.678}{\sqrt{29 - 1} \cdot 1.097516} \approx 0.289$$

Standardfel för b_1 i R

```
> library(sda123)
> lifespan_no_usa = lifespan[1:29,] # remove the outlier USA
> model = lm(lifespan ~ spending, data = lifespan no usa)
> summary(model)
Call:
lm(formula = lifespan ~ spending, data = lifespan no usa)
Residuals:
   Min
            10 Median
                                   Max
-3.3108 -0.7016 -0.0507 1.1458 3.8860
Coefficients:
           Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 74.1639
                                 84.45 < 2e-16 ***
                        0.8782
spending 1.7629
                       0.2890
                                  6.10 1.63e-06 ***
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 1.678 on 27 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.5795, Adjusted R-squared: 0.5639
F-statistic: 37.21 on 1 and 27 DF, p-value: 1.626e-06
```

Samplingfördelning i regression - interaktivt

Konfidensintervall för b_1

Estimatorn b_1 följer en t-**fördelning** med n-2 **frihetsgrader**:

$$\frac{b_1-\beta_1}{s_{b_1}}\sim t_{n-2}$$

- Varför n-2? Skattar två parametrar, β_0 och β_1 . Förlorar två frihetsgrader.
- **95%**-igt konfidensintervall för β_1

$$b_1 \pm t_{0.025,n-2} \cdot s_{b_1}$$

- Iifespan data: n = 29, och $t_{0.025,27} = 2.052$ från tabell.
- **95%**-igt konfidensintervall för β_1

$$1.763 \pm 2.052 \cdot 0.289 = (1.170, 2.356)$$

Konfidensintervall i R

■ R:

```
> model = lm(lifespan ~ spending, data = lifespan_no_usa) # utan USA
> confint((model))
```

sda123-paketet:

Hypotesttest för β

Hypotestest för lutningen i regressionen

$$H_0: \beta_1 = 0$$

$$H_1:\beta_1\neq 0$$

■ Teststatistiska

$$T = \frac{b_1 - 0}{s_{b_1}}$$

- Under H_0 har vi att $T \sim t_{n-2}$.
- lacksquare Vi förkastar nollhypotesten på signifikansnivån lpha=0.05 om

$$|t_{obs}| > t_{crit}$$

där det kritiska värdet t_{crit} hämtas från tabell:

$$t_{\text{crit}} = t_{0.025, n-2}$$

P-värde räknas som tidigare, men från t_{n-2} fördelning.

Hypotesttest för β - lifespan data

n = 29, så n - 2 = 27, och $t_{crit} = t_{0.025}(27) = 2.052$.

$$t_{\rm obs} = \frac{1.763 - 0}{0.289} = 6.100$$

- $|t_{
 m obs}| > t_{
 m crit}$ så vi förkastar nollhypotesen på 5% signifikansnivå.
- Vi förkastar nollhypotesen att spending inte är korrelerad med lifespan.
- spending är en signifikant förklarande variabel för livslängd på signifikansnivå 5%.
- Testets p-värde visar att vi tokförkastar H_0 !

$$p = 1.6256e - 06 = 0.0000016256$$

■ 1.6256e-06. Flytta punkten/kommat sex steg till vänster.

Hypotestest i R

```
> library(sda123)
> lifespan no usa = lifespan[1:29,] # remove the outlier USA
> model = lm(lifespan ~ spending, data = lifespan no usa)
> summary(model)
Call:
lm(formula = lifespan ~ spending, data = lifespan_no_usa)
Residuals:
   Min
            10 Median
                           30
                                  Max
-3.3108 -0.7016 -0.0507 1.1458 3.8860
Coefficients:
           Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 74.1639 0.8782 84.45 < 2e-16 ***
                       0.2890 6.10 1.63e-06 ***
spending 1.7629
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 1.678 on 27 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.5795. Adjusted R-squared: 0.5639
F-statistic: 37.21 on 1 and 27 DF, p-value: 1.626e-06
```

Prediktionsintervall

Antag att vi gör en prognos vid ett nytt $x = x_{\star}$

$$\hat{y}_{\star} = b_0 + b_1 x_{\star}$$

- Prediktionsintervall för \hat{y}_{\star} två källor av osäkerhet:
 - ▶ De okända parametrarna β_0 och β_1 , dvs osäkerhet om regressionslinjen vid x_{\star} .
 - Variationen i de enskilda y-värdena kring regressionlinjen. Alla observationer "träffas av ett ε " med standardavvikelse σ_{ε} .
- Prediktionsvariansen:

$$\sigma_{\text{prediktion}}^2 = \sigma_{\text{regressionslinjen vid } x_{\star}}^2 + \sigma_{\varepsilon}^2$$

95%-igt prediktionsintervall för enskild observation vid x_{\star}

$$\hat{y}_{\star} \pm t_{0.025, n-2} \cdot \sqrt{\frac{s_{e}^{2}}{n} + s_{b_{1}}^{2}(x_{\star} - \bar{x})^{2} + s_{e}^{2}}$$

Prediktionsintervall

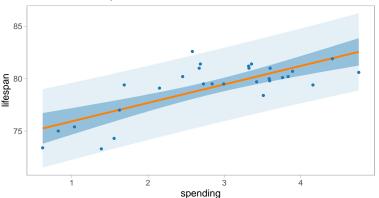
- lacksquare Intuition for termen $\sigma^2_{\mathrm{regressionslinjen\ vid\ }\mathsf{X}_\star}$
- Regressionslinjen går altid genom punkten (\bar{x}, \bar{y})
- s_e^2/n representerar osäkerheten i \bar{Y} , notera att x-värdena inte antas slumpmässiga i regression.
- $s_{b_1}^2(x_\star \bar{x})^2$: Då regressionslinjen går genom (\bar{x}, \bar{y}) så blir osäkerheten liten även om lutningen är felskattad $((x_\star \bar{x})^2 \approx 0)$. När vi rör oss längre ifrån medelvärdet så ger en liten skillnad i lutningen en stor effekt.
- Båda dessa termer skalas med n, så när n blir stort så går dom mot 0, detta gäller inte s_e^2 !

Prediktionsintervall

Plot av prediktionsintervall

- > library(sda123)
- > reg_predict(lifespan ~ spending, data = lifespan_no_usa)

Konfidens- och prediktionsintervall

■ Ljusblå band är prediktionsintervall (för ett x i taget).

Multipel regression - modell och samplingfördelning

Populationsmodell f\u00f6r multipel regression med k f\u00f6rklarande variabler

$$Y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \ldots + \beta_k x_k + \varepsilon, \quad \varepsilon \sim N(0, \sigma_{\varepsilon})$$

- Varje β_j skattas med b_j med minsta-kvadrat-metoden.
- Estimatorn b_j följer en t-fördelning med n k 1 frihetsgrader:

$$\frac{b_j - \beta_j}{s_{b_i}} \sim t_{n-k-1}$$

- Varför n k 1? Skattar k lutningskoefficienter $(\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k)$ och ett intercept (β_0) .
- Formlerna för minsta-kvadratskattningar b_j och standardfelen s_{b_i} är komplicerade. Datorn får göra jobbet.

Multipel regression - konfidensintervall och test

■ Populationsmodell multipel regression

$$Y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \ldots + \beta_k x_k + \varepsilon, \quad \varepsilon \sim N(0, \sigma_{\varepsilon})$$

95%-igt konfidensintervall för β_1

$$b_j \pm t_{0.025,n-k-1} \cdot s_{b_j}$$

Hypotestest för lutningen i regressionen

$$H_0: \beta_j = 0$$
$$H_1: \beta_i \neq 0$$

Teststatistiska

$$T = \frac{b_j - 0}{s_{b_i}}$$

- Under H_0 har vi att $T \sim t_{n-k-1}$.
- Om vi förkastar H_0 så drar vi slutsatsen att $\beta_j \neq 0$ och säger att x_i är en signifikant förklarande variabel.

Multipel regression i R

```
> model = lm(lifespan ~ spending + gdp + doctorvisits, data = lifespan_no_usa)
> summary(model)
Call:
lm(formula = lifespan ~ spending + gdp + doctorvisits, data = lifespan no usa)
Residuals:
    Min
            10 Median
-3.4860 -0.8975 -0.0762 1.1654 3.7609
Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 74.07091 1.34241 55.178 < 2e-16 ***
            2.10379 0.55123 3.817 0.000792 ***
spending
adp
            -0.02993 0.04230 -0.708 0.485723
                       0.10867 0.262 0.795813
doctorvisits 0.02842
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' '1
Residual standard error: 1.726 on 25 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.5884, Adjusted R-squared: 0.5391
F-statistic: 11.92 on 3 and 25 DF. p-value: 4.894e-05
```

Simulera data med sda123 paketet

Skatta på simulerat datamaterial

```
> fit = lm(v \sim X1 + X2 + X3, data = simdata)
> summary(fit)
Call:
lm(formula = v \sim X1 + X2 + X3, data = simdata)
Residuals:
   Min
            10 Median
                                 Max
                           30
-5.5043 -1.2584 -0.0609 1.2501 6.8445
Coefficients:
           Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 1.21579 0.08731 13.925 <2e-16 ***
X1
        -1.98033 0.08854 -22.367 <2e-16 ***
X2
          0.88075 0.08493 10.370 <2e-16 ***
X3
       -0.02364 0.08639 -0.274 0.784
---
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' '1
Residual standard error: 1.947 on 496 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.5343. Adjusted R-squared: 0.5315
F-statistic: 189.7 on 3 and 496 DF. p-value: < 2.2e-16
```

Credits

Dessa slides skapades för kursen statistik och dataanalys 1 av Mattias Villani HT 2023, och har modifierats av Oscar Oelrich VT 2024, och Oskar Gustafsson för VT 2025.